

RADOŠINSKÉ NOVINY

DVOJMESAČNÍK ZO ŽIVOTA OBČANOV RADOŠINY A BZINIEC

Ročník IX

číslo 1

Zadarmo

Marec 2007

Vážení spoluobčania!

Týmto číslom našich „Radošinských novín“ sa vám prihovárime už desiaty rok. Na prahu desiateho ročníka sa mi však vynára niekoľko myšlienok a otázok: „Prinášame občanom to, čo ich zaujíma, dostatočne poskytujeme informácie o živote v obci, čo môžeme zlepšiť?“

Iste, odpovede v rámci dotazníkovej akcie by boli rôznorodé. V našich novinách vám v dvojmesačných turnusoch prinášame v prvom rade informácie z rokovania obecného zastupiteľstva. Okrem toho v tejto časti novín sú zverejňované ďalšie oznamy, ktoré sa bezprostredne dotýkajú života nás všetkých. Mnohí z vás iste nie sú vždy spokojní s poskytovanými informáciami. V novinách je priestor pre všetkých občanov a je iba na vás, ako to využijete. Moja skúsenosť je zatiaľ veľmi negatívna, lebo za obdobie desiatich rokov by sa dalo na prstoch jednej ruky spočítať, koľko občanov poslalo svoje námety, postrehy, otázky a informácie do našej redakcie.

Medzi zaujímavé a zrejme najčítanejšie informácie patrí „Spoločenská kronika“. Aj tu máme pre vás otvorený priestor a budeme radi, ak ho obohatíte. Ďalšia časť je venovaná životu našej školy. Nie, nemôžem povedať, že je to výslovne vyhradené len jednému prispievateľovi a príspevkom našich žiakov. Rodičia, iste máte čo uverejniť. V tomto roku začíname s kuchárskym okienkom a tešíme sa na vaše príspevky.

V športovej časti novín sme minulý rok začali s témou „Zaspomínajme si spolu a zároveň predstavme ...“. Podľa dostupných ohlasov od čitateľov môžem povedať o lámaní rekordov v sledovanosti a v súčasnosti táto časť patrí medzi najčítanejšie aj medzi „antišportovcami“. Sme tomu veľmi radi a môžeme len dúfať, že podobných príspevkov bude pribúdať aj v ostatných častiach novín.

Pavol Hauptvogel

Dnešný svet

Niektu mi dal do hlavy,
o svet stále obavy.
Je už tak veľmi znečistený.
Čo keď bude zničený?
Každý o tom hovoríme,
no prečo nič nerobíme?
Môže to mať veľa škody,
keď nebude čistej vody.

Ludia idú všade von
len s priateľom mobilom
A doma sa čudujú,
ako sa ich deti správajú.
Vraj sa im v škole nedarí,
zase zlú známku dostali,
Niet sa čomu čudovať,

veď knižky, z ktorých sa majú učiť,
hľadajú márne na USB kľúči.
Mobil, net a doprava
do úzkych nás dostáva.
Nevieme si predstaviť
bez nich sa niekde dotaviť,
alebo len malichernosť vybaviť.

Najdôležitejšie hodnoty
nemôžeme hľadať pod krytom
kapoty.
Lebo hoci by si aj všetky komunikácie
mal,
bez lásky by si šťastie márne hľadal.

Monika Matejovičová

Nostalgia

Ako obvykle kráčam ráno do obchodu kúpiť si svoj obľúbený „ŠPORT“, a zrazu začujem zvuk motorovej pily.

Obzriem sa smerom k železničnej stanici a vidím, že okolo "tureckej vrby", ako sme topol pri železničnej stanici na „Mračkovarskom“ volali, stojí zo desať chlapov a opilujú z neho bočné konáre z pristaveného žeriavu s vysúvateľnou plošinou.

Pochopil som. Staručký strom, ktorý si pamätá oveľa dlhšie časové obdobie ako bolo moje detstvo, po dlhom živote zostarel, zoslabol a umiera.

Čas, vetry i parazity urobili svoje. Hrozilo nebezpečenie, že sa zlomí sám a ohrozí hrajúce sa deti alebo náhodných okoloidúcich.

Odrazu mi zostalo smutno. Nevedel som si predstaviť, že vyjdem do záhrady a v kolorite železničnej stanice a futbalového ihriska nevidím svoj obľúbený, hrdo sa týčiaci vysoký strom. Poponáhľal som sa domov pre fotoaparát a zrezanie topoľa som si zvečnil. A nebol som pri tom sám.

Keď bolo po všetkom a železničníari, ktorí strom postupne od vrchu až po zem zrezávali a jeho zvyšky nakladali na pristavenú "vetriesku", zmocnila sa ma taká zvláštna nostalgia spojená s detstvom a hrami pri tomto majestátnom obrovi, ktorý dominoval medzi stromami v Radošine a ktorý dňa 8. januára 2007 prestal existovať.

Zostanú iba spomienky a fotografie.

Text a foto: DK

Oznamy Obecného úradu

O čom rokovali na Obecnom zastupiteľstve

Druhé zasadnutie Obecného zastupiteľstva v Radošine sa konala dňa 23. februára 2007, ktoré **schválilo** vyradenie vozidla Š 105 z evidencie motorových vozidiel; zrušenie referátu stavebného úradu k dátumu 31.3.2007 a zároveň poverilo mesto Topoľčany vykonávaním preneseného výkonu štátnej správy v oblasti stavebného konania; príspevok na obedy pre dôchodcov 5,-Sk/obed, a to dôchodcom, ktorých príjem neprevyšuje čiastku 1,5 násobku životného minima, pri spoločne posudzovanej (1 osoba 7 470,-Sk a 2 osobách 2 690,-Sk); zmluvu o poskytnutí služieb odberu odpadu s obcou Bojná, ;zmluvu o zabezpečení zjazdnosti ciest s Regionálnou správou a údržbou ciest, a.s. Topoľčany; zmenu otváracích hodín v zariadení p. Jozefa Masrnu podľa žiadosti; poskytnutie zľavy z poplatkov za vývoz odpadu na r. 2007 podľa priloženého zoznamu; žiadosť p. Maroša Vadrnu o prenájom diskosály za účelom tanečnej zábavy; úhradu doplatku za faktúru na jazykovú učebňu v Základnej škole Radošina; žiadosť na výmenu okien na DD a DSS v Radošine s podmienkou podpísania dodatku k nájomnej zmluve; odmeny poslancom a odmenu zástupcovi starostu.

OcZ **neschválilo** žiadosť Nemocnice Topoľčany o finančný príspevok; žiadosť Únie nevidiacich a slabozrakých o finančnú dotáciu a návrh na odkúpenie objektu Jednoty v obci Bzince.

OcZ **zobralo na vedomie** informáciu zo zasadnutí obecnej rady; informáciu inventarizačnej komisie; oznámenie o nepripojení sa na obecnú kanalizáciu p. Daniely Lipárovej (s poznámkou o povinnosti občanov o predložení dokladov o spôsobe likvidácie splaškových a odpadových vôd z domácnosti v súlade s platnými právnymi predpismi); informáciu KÚ životného prostredia Nitra o odvedení odpadových vôd a zásobovaní pitnou vodou; informáciu o zaslaní VZN Nitrianskeho samosprávneho kraja; oznámenie Okresnému o súdu v Topoľčanoch o prejednávanej priestupkoch v obci Radošina a informáciu o neuhradených faktúrach.

Ďalej OcZ **uložilo** prizvať všetkých pracovníkov OÚ Radošina na budúce OZ k prejednávaniu zmien Organizačnej štruktúry OÚ Radošina; pokračovať v rokovaní o odkúpenie parc. č. 110/8 v obci Bzince s Jozefom Macháčom a dohodnúť cenu prijateľnú pre obe strany; pokračovať v prieskume trhu na vypracovanie Územného plánu obce Radošina; prerokovať nájomnú zmluvu na prenájom pozemku s p. Júliusom Pitákom; pripraviť zmluvy o likvidácii odpadových vôd s právnickými a fyzickými osobami podnikajúcimi na území obce Radošina, cena 20,-Sk/m³, s výnimkou pre Komunitu Kráľovnej pokoja a DD a DDS 10,-Sk/ m³; iniciovať jednanie s Povodím rieky Nitra na vyčistenie koryta potoka v Bzinciach a zabezpečiť cenové ponuky na dopravné a orientačné značenie v obci.

Pavol Hauptvogel

<http://www.radosina.sk>

SEPAROVANÝ ZBER PAPIERA, SKLA A PLASTOV

Obecný úrad v Radošine oznamuje občanom, že v spolupráci so spoločnosťou Petmas Onyx spol. s r.o. Pezinok, pracoviskom v Piešťanoch, prebieha **separovaný zber papiera a plastov**.

Termíny odvozu zberového papiera a plastov bude v 1. polroku 2006:

• **3. apríl, 15.máj a 26.jún**

Zberá sa: noviny, časopisy, brožúry, katalógy, cenníky, knihy, adresáre, telefónne zoznamy, lepenky - vlnité lepenky, sáčky, fólie, igelity; Nezberá sa:

pergamenový, asfaltový, dechtový papier a lepenka, brúsny, mastný, lakovaný a napustený papier a lepenka, hygienicky závadný papier, obuvnícka lepenka, papierový prach a výseky dierkovačiek, papier a plasty znečistené potravinami.

Nádoba nesmie obsahovať nečistoty (piesok, uhlie, kovy, sklo, cement, škváru, drevo, kožu, gumu a iné)

Termíny odvozu zberového skla I. polroku 2007 bude:

• **6. marec (utorok); 1. máj (utorok) a 26. jún (utorok)**

Zberá sa: prázdne sklenené poháre od zaváranín a sklenené fľaše od nápojov. Všetko bez farebného rozlíšenia ako sklo zmiešané

Opad so sklom nesmie obsahovať:

žiarivky, porcelán, kovové a plastové uzávery fliaš, papier, nečistoty (piesok, uhlie, kovy, sklo, cement, škváru, drevo, kožu, gumu a iné)

Termíny odvozu plastov – PET fľaše v I. polroku 2007 bude:

• **14. apríl (sobota); 26. máj (sobota); 7.júl (sobota)**

- fľaše pre odovzdaním stláčajte nohou !!!.

Zberá sa: PET fľaše z nealkoholických nápojov v stlačenom stave.

Nezberá sa: sáčky, fólie, igelity, plastové nádoby z kozmetiky – potravín, papier.

SPAĽOVANIE PET FLIAŠ AKÝMKOLVEK SPÔSOBOM JE ZAKÁZANÉ!!!

Prosíme o dôkladné triedenie odpadov, prispievate tým k ochrane životného prostredia a úspore dôležitých druhotných surovín.

Za Vašu spoluprácu a účasť pri triedení odpadov Vám ďakujeme.

Obecný úrad v Radošine a Onyx s.r.o. Pezinok

2 % z daní pre OZ Brezovica

Vážení občania!

Už niekoľko rokov sa Vám dostávajú do rúk informácie o možnosti poukázať 2% z Vašej dane z príjmov. Organizácií a združení pýtajúcich 2% je čoraz viac a jednou z nich je Občianske združenie Brezovica, ktoré vzniklo pri Základnej škole s Materskou školou v Radošine.

Prostredníctvom Obecných novín si Vás dovoľuje osloviť i naša škola. Nakoľko školy sú rozpočtové organizácie a tieto nemôžu vytvoriť takéto združenie a nemôže prijímať peniaze, rozhodla sa a založila Občianske združenie Brezovica pri ZŠ s MŠ v Radošine. OZ Brezovica má svoje IČO a je riadne zaregistrovaná pre tento účel Notárskou komorou Slovenskej republiky ako prijímateľ 2 % dane z príjmov. Financie odoslané na účet OZ Brezovica budú použité pre prácu a pomoc škole, na jej zveľadenie, zakúpenie potrebných vecí, ktoré budú slúžiť žiakom a na zlepšenie práce.

Právnické osoby a fyzické osoby, ktoré si podávajú daňové priznanie, majú možnosť toto urobiť vyplnením kolónky na príslušnom tlačíve daňového priznania. Fyzické osoby, ktoré sú zamestnancami, si od zamestnávateľa vyžadujú potvrdenie o zaplatenej dani a následne vyplnia tlačivo „Vyhlasenie“, ktoré doručia na daňový úrad.

V prípade Vášho záujmu sa obráťte na našu ekonomickú pracovníčku, svoje deti, učiteľov, ktorí Vám poskytnú potrebné informácie a tlačivá, resp. potrebné tlačivá nájdete na internetovej stránke www.rozhodni.sk.

Pre tých, ktorí sa rozhodli venovať 2 % dane z príjmov nášmu združeniu Brezovica, sú potrebné nasledovné údaje:

Občianske združenie	Brezovica
Forma organizácie :	Občianske združenie
Sídlo :	Ul. kpt. Jána Nálepku 13, 956 05 Radošina
IČO:	37969544

Za Vaše kladné rozhodnutie pre našu školu vopred ďakujeme.

Ďakujeme všetkým dobrým ľuďom, ktorí v minulom roku prispeli OZ Brezovica.

Za finančnú pomoc sme zakúpili pre potreby základnej školy slovníky do jazykovej učebne a CD prehrávače a pre materskú školu telovýchovné náradie.

G.B.

2 % pre HLAVINU

Nie vždy sme spokojní s tým, na čo všetko sa mŕňajú peniaze daňových poplatníkov. Ich použitie by sme si častokrát vedeli predstaviť úplne inak. Ešteže máme možnosť rozhodnúť aspoň o tom, kam a na aký účel pôjdu 2 % dane z príjmov.

Právnické osoby a fyzické osoby, ktoré si samé podávajú daňové priznanie, tak môžu urobiť vyplnením kolónky priamo na príslušnom tlačíve daňového priznania. Fyzické osoby – zamestnanci si od zamestnávateľa musia vyžiadať potvrdenie o zaplatenej dani a potom vyplniť tlačivo „Vyhlasenie“, ktoré je potrebné doručiť na daňový úrad.

Aj Občianske združenie Hlavina, Radošinský divadelný súbor je subjekt zaregistrovaný Notárskou komorou SR ako prijímateľ 2% dane z príjmov. Ak radi chodíte na predstavenia tohto súboru, alebo sa jednoducho rozhodnete podporiť subjekt, ktorého hlavným predmetom činnosti je rozvoj kultúrnych aktivít, najmä ochotníckeho divadla tu sú potrebné údaje:

OBČIANSKE ZDRUŽENIE HLAVINA

Právna forma: **občianske združenie**
Adresa: **Nitrianska 670, 956 05 Radošina**
IČO: **37 85 30 31**

Potrebné tlačivá nájdete na www.rozhodni.sk, alebo Vám ich radi doručia osobne členovia občianskeho združenia. Informácie na tel.č.: 0903 75 12 74.

OZ Hlavina Vám vopred ďakujeme.

M. Escherová

POĎAKOVANIE

Života kniha zavrela sa,
písaná srdcom, krvou zo žíl.
Zápis v nej zlatým písmom hlása,
že náš otec svoj život čestne dožil.
Nech jeho telo v rodnej hrude
v pokojnom spánku odpočívá,
v pamäti našej žiarť bude
pamiatka jeho, stále živá!

Dňa 3.12.2006 nás náhle a nečakane opustil náš drahý manžel, otec, dedino a priateľ, pán Emil Š i š k a, vo veku 72 rokov. Bol to človek, ktorého svedomitá a poctivá práca naplňovala jeho život až do samého konca. Tiež sa čestne snažil vychovávať aj svoje deti, za čo sme mu nesmierne povďační.

Ďakujeme všetkým blízkym a známym, ktorí sa prišli rozlúčiť s našim najdrahším ocinom a manželom a kvetinovými darmi zmiernili náš hlboký žal.

Smútiaca rodina

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Január – Február 2007

Narodili sa:

Monika Antaličová
Terézia Kršková
Michael Macega
Adam Rolinec
Denisa Mináriková
Simona Heráková

Vitajte medzi nami !

Manželstvo uzavreli:

Vladimír Predný – Žaneta Beláková
Mgr. Lucia Gálíková – Marián Paškrtá
Blahoželáme !

Okrúhleho životného jubilea sa dožili:

„ 50 „

Anna Nátšinová
Ján Cingel
Ludmila Kalinová
Peter Bartošek
Jozef Vojtko

„ 60 „

Helena Štreicherová
Cyril Poništ

„ 70 „

Mária Pavlovičová
Ján Krška
Ondrej Opálený

„ 80 „

Mária Bartošeková
Ján Cvik

Pekného životného jubilea sa dožili:

Mária Helbichová – 82 rokov
Rudolf Krška – 83 rokov
Františka Bednáriková – 83 rokov
Blažej Rolinec – 83 rokov
Štefánia Stankovičová – 84 rokov
Amália Kučerová – 85 rokov
Mária Benovičová – 86 rokov
Jozef Rogoň – 87 rokov
Anton Pikna – 94 rokov

Všetkým Vám prajeme veľa zdravia do ďalších rokov!

Opustili nás:

Dušan Straka – 36 ročný
Vojtech Nemček – 77 ročný

Spomíname!

Spracovala: E.Žikavská

ZO ŽIVOTA NAŠEJ ŠKOLY

Tvorba žiakov 9. ročníka

Život je divná hra

21. storočia.

Nikdy nevieš, čo ti dá.

Okolo teba falošní ľudia sa točia.

Keď ťa stretne šťastie, tak ber

a nesprávaj sa ako divá zver.

Nepodliehaj panike,

lebo ťa odvezú v sanitke.

Buď optimistom

veď to zvládneš hravo.

Nie je zlé byť bilingvistom

Hlavne sa stravuj zdravo.

Nie sme tu navždy,

preto si to užime,

snažme sa dosiahnuť, po čom túžime.

Nech nie sú žiadne vraždy...

Veď všetci môžeme byť šťastní.

Dominika Čamborová

Doba dobrá aj zlá nastala,

niekomu niečo dala, aj zobrala.

Hudba ľuďmi otriasa,

všetci žijú, zdá sa.

Každý chce byť kráľ diskoték,

to je pre niekoho liek.

Nieko chce určovať tempo,

na iných ohľad neberie,

zaujímá ho len to,

od čoho niečo dostane.

Nikto by nemal zabúdať načo tu je,

lebo nakoniec všetko ofutuje.

Peter Lukačovič

V novom kalendárnom roku sme do školy nastúpili o niečo neskôr, ako bolo pôvodne naplánované, predĺženie prázdnin odporučil minister školstva.

V čase od 7.1. - 12.1.2007 sa 20 žiakov zúčastnilo lyžiarskeho výcviku na Donovaloch. Nielen v našich končinách lyžiarske strediská trpeli nedostatkom snehu. Svahy boli umelo zasnežované a tak každý žiak si základy lyžovania osvojil.

Na klasifikačnej pedagogickej rade 25. 1. bolo vyhodnotenie výchovno-vyučovacích výsledkov žiakov a s potešením sme konštatovali, že chuť do učenia majú mnohí a dosahujú pekné výsledky. Nájdú sa aj takí, pre ktorých sú školské povinnosti na poslednom mieste a to sa odzrkadľuje na ich výsledkoch. Päť žiakov malo z rôznych predmetov na polročnom vysvedčení nedostatočnú. Štyria žiaci boli ohodnotení zníženou známku zo správania, niekoľkí mali riaditeľské pokarhanie.

Posledný januárový deň boli rozdane žiakom vysvedčenia za prvý polrok, 2.2. boli jednodňové polročné prázdniny. 1.februára sa konal detský karneval. I tento rok bolo masiek neúrekom, veľa originálnych, nápaditých, prácnych, čo porota vie oceniť. Každá z približne sto masiek bola odmenená vecnou cenou. O dobrú zábavu sa postarala p. D. Pitáková z predajne potravín, ktorá sponzorsky zadovážila DJ-a. Na ceny prispeli vďační sponzori, ktorým touto cestou srdečne ďakujeme. Sú to: D. Gál, Ing. V. Pánsky, lekári E. Šmotlák, M. Plánovská, E. Dudová, H. Mancová, Univerzál LaB, Drogeria Nachema, D. Pitáková, Z. Močková a L. Frtala.

Mnohí sa domnievame, že chrípku mala za následok mierna zima, keď nemrzne, iní sú názoru, že ľudia nie sú odolní voči novým vírusom, snáď migráciou obyvateľstva. Jedno je isté, chrípkovej epidémii sa mnohí neubránili, či deti, alebo dospelí. Hoci na našej škole počet chorých nepresiahol 30%, ako má byť, aby sa škola zatvorila, okresný hygienik i tak nariadil chrípkové prázdniny v čase od 12.2. - 16.2. Chorí sa doliečili a nasledujúci týždeň boli lavice zaplnené do posledného miesta. Pre vysokú chorobnosť bol preložený i monitor zo 6.2. na 13.3.

Začiatkom februára sa konal zápis do prvého ročníka. S poľutovaním konštatujeme úbytok detí, zapísaných bolo len 18 i z tohto počtu majú dvaja žiaci odklad školskej dochádzky.

Častokrát sa nám do našej práce vo výchovno-vzdelávacom procese postaví prekážky. Svedomitou a usilovnou prácou sa dajú zdolať a tá na našej škole určite nechýba.

G.B.

Rozžiarené detské tváre na žiackom maškarnom plese

Foto: ZŠsMŠ

FAŠIANGY

Fašiangy nemajú pevne stanovený termín. Závisia od jarnej rovnodennosti a fáz mesiaca. Oslavovať fašiangy je starý slovenský zvyk a ľudia si ho uchovávajú. Je to čas plesov, zábav, zabíjačiek, svadieb, pochovávaní basy a najmä smaženia šišiek a fánok.

Únia žien našej obce zorganizovala už po štvrtýkrát „fašiangový šišku“. V nedeľu 18.2. sa zišlo v svaďobke kultúrneho dom 12 žien, členiek i ochotných a dobrých gazdiniiek, aby vymiesilo cesto z 13 kg múky a nasmažilo 652 šišiek a fánok. Sortiment bol široký, veď každá žienička pripravila 2 aj 3 druhy cesta. Veselo a farebne vyzdobená sála praskala vo švíkoch a počas popoludnia sa vystriedalo veľa ľudí, aby si pochutnali na týchto dobrotách. O dobrú náladu sa postaral náš verný hudobník Jarošlav Pankiewicz, ktorého rezké melódie vytiahli na parket niekoľko hostí.

Únii žien patrí veľká vďaka za túto akciu, pretože ako jedna z mála z niekoľkých organizácií obce sa stará o kultúru a potešenie občanov.

G.B.

KUCHÁRSKE OKIENKO

Vážení občania!

Pripravili sme pre Vás novú rubriku pod názvom kuchárske okienko, kde sa budeme stretávať s rôznymi receptami, ktoré ste vymysleli, vyskúšali a chcete sa s nami o ne podeliť.

Šalát podľa Maroša

1/2 kg diétnej salámy pokrájame na tenké 3 cm dlhé pásiky, vysypeme jednu zeleninovú zmes Hamé bez nálevu, premiešame majolickou, ak je málo, pridáme biele jogurty a dva - tri uvarené zemiaky pokrájané na pásiky. Necháme odležať najlepšie cez noc. Podávame s pečivom.

G. Bahelková

CHRÍPKA

Viete koľko trvá chrípka? S liekmi 7 dní a bez nich dva týždne. Chrípka vystrájala i tento rok nemilosrdne. Veľa dospelých jej podľahlo a na pár dní ich odstavila z každodenných povinností a prinútila ležať. Zavítala do MŠ, ktorá bola zatvorená takmer 3 týždne a ZŠ 1 týždeň. Školy boli zatvorené na viacerých miestach v krajine. Chrípka sa šíri najmä vzduchom a tak styk zdravých s chorými má nežiaduce následky. Veľakrát sa stalo, že do škôlky i školy prídu deti choré, majú kašeľ, zvýšenú teplotu, sú prechladnuté. Matky im pribalia lieky, kvapky, sirupy. Veríme, že situácia v zamestnaní nie je všade ružová, ale poslať do školy dieťa, ktoré by malo zostať v teplej posteli a užívať lieky je nezodpovedné. Takéto dieťa sa nevie sústrediť na vyučovanie, vyrušuje kašľaním, kýchaním a čo je najhoršie, vírus sa prenáša na ostatných žiakov. Viac ráz musel učiteľ riešiť situáciu, čo s takýmto žiakom, keď rodičia nie sú doma a ono má vážne príznaky chrípky. Na učiteľov sa hnevajú rodičia zdravých detí, ktoré prišli zo školy choré, lebo jeho sused stále kašľal.

Prechodená chrípka máva zlé následky. O tom sa už veľa popísalo a každý to vie. Postarajme sa preto o deti v čase choroby a budme ohľaduplní k ostatným. Nezabúdajme na staré a dobré príslovie: čo sa nepáči, aby robili tebe, nerob ani ty druhým.

G.B.

Oblátkové rezy

25 dkg masla alebo margarínu dáme rozpustiť nad parou, pridáme 25 dkg práškového cukru, 5dkg kakaa /granko/, 1 vanilku. Za občasného miešania riadne rozpustíme. Do rozpusteného pridáme za stáleho miešania 3 rozšľahané vajčka a miešame do mierneho zhutnutia. Zmesou spájame 2, 3, 4 oplátky. Zafažíme na pár hodín a krájame na hranolčeky.

B. Valovičová

GENETICKY MODIFIKOVANÉ POTRAVINY NA SLOVENSKOM TRHU

Geneticky modifikované potraviny predstavujú 60 – 80 % zo všetkých potravín uvádzaných na trh nielen v hospodársky vyspelých štátoch USA, Kanade, Japonsku, ale aj v Číne a Argentíne. Pre porovnanie v rámci EÚ sa táto hodnota pohybuje na úrovni 10-20 %, nakoľko tieto potraviny nemajú podporu zo strany spotrebiteľa. Na základe prieskumu verejnej mienky vykonanej na Slovensku sa uvádza, že až 88 % opýtaných respondentov uprednostňuje potraviny, ktoré nie sú geneticky modifikované (potraviny bez použitia biotechnológií). Z uvedeného vyplýva, že Slovensko zatiaľ nedôveruje GMP.

Za pozornosť stojí položiť si otázku, prečo tomu asi tak je?

Pravdepodobne najväčšou príčinou tohto pesimistického pohľadu na vec, nedôvery je nedostatočná znalosť problematiky o GMO. Zákon o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov (GMO) je prvou právnou normou na Slovensku zaoberajúcou sa problematikou GMO. Reguluje trh s výrobkami, ktoré sú geneticky upravené alebo obsahujú organizmy zmenené použitím genetických technológií. Je potrebné, aby sa do tejto, ak to môžeme nazvať „kampane o GMO“, zapojil nielen tretí sektor, ktorý je prevažne odporcom GMO, ale aj všetky médiá. Tie by mali prezentovať vedecké poznatky vedcov a vedeckých inštitúcií o kladoch a záporoch týchto potravín. Pre porovnanie v medicíne už málokto spochybňuje výhody génových manipulácií. Uvádza sa, že z desiatich najpredávanejších liekov tri obsahujú GMO.

Priblížime, si však, akým procesom musí takýto výrobok prejsť, aby mohol byť uvedený na trh v SR. V prvom rade pôvodca, „tvorca“ GMO, ktorý sa génovými manipuláciami zaoberá v laboratóriu (uzavretom priestore), musí podať ohlásenie na ministerstvo o tom, čo a kde robí. Po úspešnej notifikácii nasleduje testovanie v izolovanom priestore, ktoré podlieha taktiež zákonnému ohláseniu. V prípade, že tvorca GM plodiny má záujem testovať novú odrodu na výskumných poliach pokusne v rámci svojho pracoviska, musí požiadať o súhlas na uvoľnenie do životného prostredia. Ak skúšky budú úspešné, požiada tvorca o udelenie súhlasu na uvedenie takéhoto produktu na trh v SR. Samozrejmosťou je fakt, že výrobok podlieha ešte schvaľovaniu podľa iných zákonov. Proces od prijatia žiadosti na uvedenie na trh po vydanie rozhodnutia má predpísané lehoty podľa zložitosti a účelu použitia výrobku. V lehote je zahrnutá aj doba, počas ktorej sa návrh rozhodnutia pošle na vyjadrenie Európskej komisii (EK). Naše rozhodnutia o umiestnení tovaru s GMO na trh takto budú podliehať schvaľovaniu aj v EÚ.

Problematicou geneticky modifikovaných potravín sa na svojich zasadaniach pravidelne zaoberá Výbor Potravínového kódexu SR a Ministerstvo životného prostredia SR. Legislatíva platná v SR od 1. 1. 2002 (Výnos Ministerstva pôdohospodárstva SR a Ministerstva zdravotníctva SR č. 1865/2001-100) ukladá povinnosť informovať konečného spotrebiteľa, ako aj odberateľov v zariadeniach spoločného stravovania, či boli potraviny alebo ich zložky vrátane prídavných látok vyrobené z geneticky modifikovaných organizmov. Na dovoz GMO musí dať súhlas orgán štátnej správy - Ministerstvo zdravotníctva SR a Ministerstvo životného prostredia SR. Ak produkt obsahuje viac ako 1 % GMO, zákon nariaďuje označenie na spotrebiteľskom obale. Orgánom kontroly je Štátny fakultný zdravotný ústav v Bratislave. Rozhodnutia, či sa do SR môžu dovážať suroviny na báze GMO, vydávajú obidve ministerstvá. Ministerstvo životného prostredia SR vydáva rozhodnutia na dovoz plodín určených na osivo a skrmovanie, Ministerstvo zdravotníctva SR na potraviny. Problém však môže nastať v prípade, ak sa niektorá plodina dovezie ako osivo, ale potom nikto nesleduje, či sa nespracovala na potravinu pre ľudskú výživu.

Hlásenie trvalého pobytu

Podľa zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov SR a registri obyvateľov SR sa za trvalý pobyt považuje pobyt občana spravidla v mieste jeho stálego bydliska na území Slovenskej republiky. Občan má v tom istom čase iba jeden trvalý pobyt. Prihlásenie občana na trvalý pobyt nezakladá nijaké právo k budove. Trvalý pobyt je povinný hlásiť každý občan, ak sa trvalo nezdržiava v zahraničí. Občan je povinný k trvalému pobytu predložiť

a) platný občiansky preukaz alebo doklad o občianskom preukaze;

b) platný cestovný doklad SR alebo osvedčenie o štátnom občianstve SR nie staršie ako tri mesiace,

c) doklad o vlastníctve alebo spoluvlastníctve budovy,

d) písomné potvrdenie o súhlase s prihlásením občana na trvalý pobyt s osvedčeným podpisom vlastníka, spoluvlastníkov budovy alebo jej časti a nájomcu, ak je budova alebo jej časť v nájme; toto potvrdenie sa nevyžaduje, ak:

1. ide o prihlásenie vlastníka alebo spoluvlastníka,
2. ide o prihlásenie nájomcu, ak má nájomnú zmluvu uzavretú s vlastníkom alebo všetkými spoluvlastníkmi na neurčitú dobu,
3. ide o prihlásenie manžela alebo nezaopatreného dieťaťa vlastníka, spoluvlastníka alebo nájomcu
4. vlastník alebo spoluvlastník budovy alebo jej časti, alebo nájomca, ak je budova alebo jej časť v nájme, potvrdí svojím podpisom na prihlasovacom lístku na trvalý pobyt súhlas s prihlásením občana na trvalý pobyt pred zamestnancom ohlasovne.

Občan je pri hlásení trvalého pobytu povinný:

a) vyplniť a podpísať prihlasovací lístok:

1. meno, priezvisko a rodné priezvisko, dátum a miesto, okres a štát narodenia, rodné číslo, adresu nového trvalého pobytu a predchádzajúceho trvalého pobytu, dátum a podpis,

b) uviesť na prihlasovacom lístku na trvalý pobyt údaje týkajúce sa vlastníka, spoluvlastníka budovy alebo jej časti, alebo nájomcu, ak je budova alebo jej časť v nájme, v rozsahu: meno, priezvisko, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu a adresu trvalého pobytu ak ide o fyzickú osobu, názov, identifikačné číslo a sídlo právnickej osoby, ak ide o právnickú osobu, ak súhlas s prihlásením na pobyt vykonal podpisom na prihlasovacom lístku na trvalý pobyt vlastníka, spoluvlastníka budovy alebo jej časti, alebo nájomca, ak je budova alebo jej časť v nájme, pred zamestnancom ohlasovne, ak súhlas s prihlásením na pobyt vykonal podpisom na prihlasovacom lístku na trvalý pobyt vlastníka, spoluvlastníka budovy alebo jej časti, alebo nájomca, ak je budova alebo jej časť v nájme, pred zamestnancom ohlasovne.

ŠPORT

„ZASPOMÍNAJME SI SPOLU A ZÁROVEŇ PREDSTAVME...“

DNES SPOMÍNAME S JÁNOM KRAJČÍROM

Ďalším aktérom zo série predstavovaných športovcov ŠK je Ján Krajčír. Hoci tento skvelý futbalista za svoj materský „dospelácky“ klub nenahral veľa sezón aj tak si zaslúži našu pozornosť. Pochádza z mnohopočetnej športovej rodiny z ktorej vzišlo šesť skvelých futbalistov, Alojz, Jozef, Ján (*1937), Dominik (*1939), Oto, Miroslav. Jedine najstaršiemu Rudolfovi nebolo dopriať hrať závodne futbal, no zato on vychoval pre náš šport troch skvelých športovcov, dcéru Libušu – skvelú basketbalistku, reprezentujúcu našu obec až v Prahe a dvoch synov Rudolfa a Luboša, ktorým učaroval futbal a aktívne ho v našom klube hrali.

JÁN

Ako prvého som o slovo požiadal Jána, ktorý na svoje prvé hráčske kroky spomína. Začínal som ako žiak pomerne veľmi skoro, ani nie trinásťročný som si prvýkrát obliekol dres dorastu ŠK. Náš klubový oddiel hrával s okolitými futbalovými družstvami ako Veľké Ripňany, Nitrianska Blatnica, Bojná, Tovarňiky, Jacovce, Horné Obdokovce, Preseľany, Ludanice a iní. Všade tam, kde sme sa čo najlacnejšie a najrýchlejšie mohli prepraviť. Vo futbalovom oddieli sa v tom čase grupovalo veľké množstvo šikovných a nadaných mláďencov.

V pamäti mi utkvel náš prvý veľký dorastenecký priateľský zápas, hrali sme proti Áčku Merašíc. Doma sme vyhrali 4:2 a o týždeň bola odveta v Merašiciach. Tam sme tomu istému oddielu podľahli 2:1. Čestný úspech som zaznamenal ja. Naspäť domov sme mali ísť vlakom, lenže vlak mal zastávku dva kilometre vzdialených Kapinciach a tak z Merašíc sme si to namierili pešo do Kapiniec. Tam asi po pol hodinovom čakaní náš vedúci Pavol Feranec usúdil, že je zbytočné na najbližší vlak čakať hodinu a zavelil, že sa opäť peši presunieme do najbližšej stanice, ktorou bola Biskupová. Keďže uvedenú vzdialenosť sme prebehli rýchlejšie ako predpokladal pán Feranec, opäť sa menil cestovný plán so slovami „presunieme sa k domovu opäť o kúsok bližšie, pôjdeme peši až do Malých Ripňan. Aspoň pre klub ušetríme zopár koruniek“, veľkodušne prehlásil náš vedúci. Takéhoto cestovania sme poniektorí začali mať plné

zuby, bodaj by aj nie, veď sme mali v nohách odohratý zápas s dospelákmi Merašíc a my sme mali pokračovať v pešej turistike. Ktośi z prítomných vyhlásil, že to sme mali ísť rovno z Merašíc do Veľkých Ripňan a boli by sme chytili predchádzajúci vlakový spoj.

Ako dorastenci sme hrávali už skoršie, ale organizovanú majstrovskú dorasteneckú súťaž sme začali hrať na jar v 1953. Spomínam si na svoj veľký jesenný zápas. Dôležitosť stretnutia bola o to väčšia, lebo sa rozhodovalo o postupujúcom. Vtedy sa súťaž hrala od jari a končila v jeseni. Kluby, ktoré mali dorastencov (nebola podmienka), tie kopírovali stretnutia A-čkarov. Aj my sme v ten deň hrali v Tovarňikoch a v zápase sme dlho živili nádej na dobrý výsledok. No nakoniec sme domácim urastenejším hráčom podľahli 5:1. Výsledok bol pre nás krutý, ale poučný. Spomínam to preto, lebo v ten istý deň u toho istého súpera hralo naše Áčko svoje majstrovské stretnutie. Na zápas sa našich hráčov dostavilo iba desať, jeden chýbal. Už ani neviem kto bol tréner, len jednoducho som sa ocitol v zostave aj ja, hoci som pred tým odohral celý dorastenecký zápas, nastúpil som za mužov. Vtedy sa to tak nekontrolovalo a na viac mal som oblečený aj iný dres, nikto ma z domácich nespoznal. V stretnutí sa nám zo začiatku darilo, vyhrávali sme 3:1, nakoniec sme prehrali 4:3. Ani tri góly o ktoré sa podelili Anton Stredák 2 a brat Alojz jeden nestačili na výhru.

V roku 1957 sme hrali majstrák s Hornými

Obdokovcami a nám na stretnutie sa nedostavil ani jeden z trojice brankárov. Ferko Krška už bol narukovaný a Dežo Žiak, Slávo Sýkora a Milan Nemec sa niekde zabudli. A tak tréner mužstva pán učiteľ Repaský ukázal na mňa, že do brány nastúpim ja. Hoci to nebol môj post, doteraz neviem prečo som súhlasil, snažil som sa zo všetkých síl nesklamať ostatných a chytal som akoby o dušu. Nakoniec sa to podarilo a stretnutie sme vyhrali 1:0. Kuriózitou tohto stretnutia bolo, že na stretnutie sa nedostavil ani hlavný rozhodca a tak stretnutie po obojstrannej dohode zverili nášmu rozhodcovi, pánovi Františkovi Rehákovi. Hoci hostia zápas prehrali, po stretnutí vyslovili svoju spokojnosť a osobne pánovi Rehákovi poďakovali za korektné vedenie zápasu. Z tohto stretnutia mi utkvela aj veselá príhoda. Do konca zostávalo asi desať minút a my sme rozohrávali od našej brány loptu. Na zahratie pätky sa postavil Janko Cvik. Ja v snahe čo najlepšie mu postaviť loptu, aby ju čo najďalej odkopol, opýtal som sa ho: „Janko, kde ti ju postavím, do jamy alebo na kopec?“ „Bratku, daj ju račej dole, lebo neviem, či sa na kopec ešte vyškrábem“, zahlásil Janko.

Prepravu na jednotlivé stretnutia nám na určitý čas vyriešili „Štátne majetky“, ktoré v tom čase riadil športu naklonený správca pán Zeman. Na jeho podnet prevzali nad futbalistami patronát a pravidelne nám zabezpečovali dochádzku na naše majstrovské stretnutia.

pokračovanie na str. 8

pokračovanie zo str. 7

My sme zase na oplátku v týždni za nich hrávali ich „majetkársku ligu“. Na nákladné auto „Erena“, sme na korbu poukladali lavičky a skladacie stoličky z kina a tak prepravu na jednotlivé stretnutia nám na určitý čas vyriešili „Štátne majetky“, ktoré v tom čase riadil športu naklonený správca pán Zeman. Šoférom bol môj svokor Š. Feranec. Keď náhodou zlyhal tento povoz, ako náhradu sme mali zabezpečený traktor z Lesnej správy, ktorý obsluhoval pohotový Jožko Herák. Neskoršie sme sa prepravovali aj autobusom.

Vedenie nášho klubu riadili Lojzo Tomašovič, Jaro Kováč, Tonulo Kučera a iní. Bolo to v čase, keď z mužstva veľa hráčov narukovalo, že pomaly nemal kto hrať. Vrchnosť rozhodla, že ma odstaršia. Lenže okresné vedenie bolo od nás ďaleko a činovníkom sa nechcelo chodiť po doktoroch a vybavovačkách, vyriešili to jednoducho svojisky, prepísali mi v preukaze dátum narodenia, urobili ma o rok starším a hral som. Nikto si to nevšimol.

Na niektoré stretnutia nerád spomínam, napríklad na stretnutia, ktoré sme hrali v Solčanoch. Vtedy ihrisko mali hneď zkrája od Topoľčan. To, čo tam diváci dokázali vystrážiť ešte pred zahájením zápasu, to skutočne nemalo obdobu. Neuznávali žiadne kvality súpera. Vyhrážkami demonštrovali silu, a to rovnako na súperových hráčov, ako aj rozhodcov. Nasilu hnali svojich hráčov dopredu, lebo za každú cenu oni mali vždy iba víťaziť a to som nemal rád. Nehovorím to preto, že mi tam zlomili členok a ja na to neviem zabudnúť.

Naopak, inú mienku mám napríklad o „Blatničanoch“. Hoci som tam nemal až tak veľa priateľov, povedzme ako vo Veľkých Ripňanoch, ale najradšej som hrával tam. A to som určite nebol sám z nášho mužstva. Na archívnej fotografii je Ján Krajčír stojaci prvý zľava.

Foto: archív J. Piršel, Text: jv

PRED SÚŤAŽOU

Za pár dní je tu jar a s ňou začiatok odvetných futbalových zápasov. Ako sú na súťaž pripravené naše oba ligové futbalové celky (A-mužstvo – V. liga a dorast – IV. liga), budeme sa môcť presvedčiť už 19. marca v deň začiatku majstrovských stretnutí. V uvedený deň naši muži privítajú nováčika z Jalšového, ktorému majú čo odplácať (na jeseň podľahli tomuto súperovi vysoko 1:8). Dorastenci odídu za svojím súperom do Novák, kde sa o ligové body stretnú s prievdzským B-čekom. Vlani v domácom prostredí sme tomuto súperovi podľahli 4:6. Naša fotokamera zastihla našich dorastencov (D. Jankoviča a M. Krajčíra) pri tréningu.

(foto a text: jv)

ZA DUŠANOM STRAKOM

V očiach radošinských hráčov a fanúšikov zostane určite nadsť zapísaný, skromný náš bývalý športovec - futbalista, dobrý otec a manžel, skvelý priateľ, s ktorým sme sa pred nedávnom rozlúčili. Odišiel priskoro a preto jeho strata je o to bolestivejšia.

V začiatkoch deväťdesiatych rokov minulého storočia sa priženil do našej obce a o. i. jeho kroky smerovali aj na náš štadión. S jeho veselou a kamarátskou povahou čoskoro zapadol do hráčskeho kolektívu. Pripomeňme si, že počiatkové futbalové kroky robil v rodných Piešťanoch, za ktoré aj niekoľko sezón odohral.

V spomenutých deväťdesiatych rokoch sa v našom športovom klube pod vedením p. Pavla Bartoška st. tvorilo nové mužstvo, ktoré svojou prítomnosťou aj on vhodne doplnil. V ročníku 1994/1995 svojou účasťou a hlavne skvelou hrou dopomohol k postupu svojho klubu medzi okresnú elitu. Vo futbalovom ročníku 1997/1998, keď dosiahol náš futbal najväčší úspech – postúpu do V. ligy sa o túto poctu zaslúžilo dvadsaťštyri hráčov, dvadsaťštyri priezvisk včítane aj toho jeho, plus trénera, realizačného tímu a výboru. Všetky mená zostanú navždy zapísané v kronike nášho klubu.

Svoju hráčsku kariéru ukončil v roku 2000.

Dnes nám zostala už iba krásna spomienka. Ďakujeme.

Čeť tvojej pamiatke!

(jv)

ZA ŠTEFANOM PINTÉROM

V priebehu niekoľkých dní nás zastihla ďalšia smutná správa. V Horných Lefantovciach, v mieste jeho trvalého bydliska, nás vo veku 80 rokov navždy opustil náš bývalý občan a hráč ŠK, pán Štefan Pintér. Naša športová verejnosť, hlavne tá staršia, menovaného poznala ako svedomitého, čestného človeka nielen na poli verejnom, ale aj športovom. Pán Štefan za náš športový klub hrával už od konca štyridsiatych rokov, až do šesťdesiatych. Nebolo takého postu, na ktorom by pán Pintér nebol za mužstvo hral, vrátane brankára. Hovorilo sa, že na ktorom poste v danom okamihu hral, všetky si zastal k spokojnosti. Taký bol pán Pintér.

Kto ste ho poznali, prosím venujte mu aspoň krátku tichú spomienku.

Aj my spomíname a ďakujeme.

Čeť jeho pamiatke.

